

Беларускі УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА І ПРАФКОМА
БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОУНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА
ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

№ 38 (833)

Чацвер, 23 снежня 1971 г.

Цана 2 кап.

Год выдання XXV

ДЭПУТАТЫ ДАЮЦЬ СПРАВАЗДАЧУ

Ва ўніверсітэце адбыўся сход выбаршчыкаў Кастрычніцкага раёна сталіцы.

Перад прысутнымі са справаздачай выступілі дэпутаты Л. В.

Валадзько, Е. І. Гайсіновіч, Л. А. Ратковіч.

Праэктар універсітэта па навуковай рабоце Л. В. Валадзько расказаў, што зроблена раённым

Саветам для паляпшэння сацыяльных і бытавых умоў працоўных, адзначыў некаторыя недахопы. Затым дэпутаты адказалі на шматлікія пытанні прысутных. Наш кар.

НА СТАРЦЕ

ЭКЗАМЕНАЦЫЙНАЯ СЭСІЯ

Наш фотакарэспандэнт Д. Чаховіч зрабіў гэтыя здымкі ў час практычных заняткаў па праграме раванню на II курсе фанультэта прыкладнай матэматыкі. У фотааб'ектыве — студэнты і ст. выкладчык У. С. Масцяніца (здыман у цэнтры).

Як бы ні была добра арганізавана вучэбная работа на працягу ўсяго семестра, усё ж канец яго і перыяд экзаменацыйнай сесіі — час самай напружанай работы большасці студэнтаў, што тлумачыцца няведаннем аб'ёму, працаёмкасці і ступені складанасці вучэбнага матэрыялу, прадугледжанага вучэбнымі планами. Выкладчыкі, натуральна, стараюцца даць уяўленне аб аб'ёме будучай работы. Але да той пары, пакуль студэнты блізка не падыйдуць да работы над матэрыялам, яны не змогуць правільна вызначыць цяжасці, рознічыць час і свае сілы. Гэта датычыцца ў першую чаргу студэнтаў малодшых курсаў. Задача выкладчыкаў на кансультацыйных групавых, індыўідуальных — раскрыць гэтыя цяжасці і дапамагчы студэнтам правільна сарэнтавацца ў час падрыхтоўкі да экзаменаў.

Экзамены і залікі павінны праводзіцца з усёй клопатлівасцю ў адносінах да студэнтаў і ўсведамленнем адказнасці за падрыхтоўку кваліфікаваных спецыялістаў перад дзяржавай.

Вельмі важна ўлічыць характар дысцыпліны, якая выносіцца на экзамен, ступень яе складанасці і працаёмкасці, а таксама ўмовы, у якіх праходзілі вучэбныя заняткі (наколькі паспяхова пройдзен курс, наяўнасць падручнікаў, вучэбных дапаможнікаў, як былі пастаўлены лабараторныя і іншыя практычныя заняткі). Усё гэта абавязвае дэканаў факультэтаў намясціць меры па падрыхтоўцы студэнтаў да здачы экзаменаў, маючы на ўвазе арганізацыю аглядных лекцый, забеспячэнне рэгулярных кансультацый, падрыхтоўку аўдыторыі для самастойнай работы студэнтаў і г. д.

Вядома, рыхтавацца да сесіі трэба з першага дня вучэбных заняткаў і на працягу ўсяго семестра планмерна, сістэматычна, на лекцыях, семінарах, у лабараторыях, гуртках і г. д. Няправільна паступаюць тыя студэнты, для якіх «сапраўднай» праца пачынаецца ў апошнія дні семестра і ў самы разгар сесіі.

Аснова падрыхтоўкі студэнтаў — падручнік. Экзамены праводзяцца адпаведна зацверджанай праграме курса. Яна вызначае аб'ём патрабаванняў да студэнтаў,

якія прад'яўляюцца на экзаменах. Неабходна карыстацца вучэбнай праграмай як пры падрыхтоўцы да экзаменаў, так і ў працэсе саміх экзаменаў.

Адна з галоўных умоў паспяховага правядзення экзаменаў — устаўленне прыкладна аднолькавых для кожнага студэнта патрабаванняў, асабліва аднолькавага аб'ёму экзаменацыйнага матэрыялу, ступені цяжасці і працаёмкасці пытанняў. У сувязі з гэтым неабходна загадзя падрыхтаваць экзаменацыйныя пытанні ў выглядзе білетаў, састаўленне якіх павінна быць даручана найбольш во-

схаваць недастатковую падрыхтоўку. У такіх выпадках экзаменатар мае права даць студэнту ўказанне перабудаваць адказ адпаведна з экзаменацыйнымі пытаннямі. А студэнтам ужо ў час падрыхтоўкі неабходна налазіць адказ у поўнай адпаведнасці з патрабаваннямі.

Пры ўсіх умовах неабходна выслушаць студэнта па ўсіх экзаменацыйных пытаннях, з аднаго боку, для таго, каб не заставалася сумненняў у ступені яго падрыхтаванасці, а з другога — для таго, каб сам студэнт пераканаўся ў сваёй непадрыхтаванасці і ўнутрана прыняў бы незда-

З УЗАЕМАРАЗУМЕННЕМ І ДАВЕР'ЕМ

пытным выкладчыкам. Пытанні павінны быць акрэсленымі і зразумелымі. Білеты неабходна абмеркаваць на кафедрах. Гэта дазволіць удакладніць іх прымяняльна да асаблівасцей розных студэнцкіх груп з улікам праграмных патрабаванняў. Вядома, што ў білеты не можа быць уключан усе праграмны матэрыял. У іх варта ўключаць асноўныя пытанні, якія раскрываюць сутнасць лекцыйнага курса, а галоўнае, пытанні, патрабуючыя самастойнасці навуковых меркаванняў.

Экзаменацыйныя патрабаванні не могуць перавышаць аб'ёму праграмы, за выключэннем тых выпадкаў, калі па ходу экзамена патрабуецца выкарыстаць матэрыял, пройдзены пры вывучэнні іншых сумжных або асноватворных дысцыплін. Па раду дысцыплін у білетах прадугледжваецца рашэнне задач. Кожная кафедра абавязана матэрыяльна падрыхтаваць экзамен, г. зн. аўдыторыю, лаведніцкія сродкі.

Задача выкладчыка пры вусным экзамене заключаецца ў тым, каб уважліва выслушаць студэнта, даць яму магчымасць поўнасна адказаць на пытанне. У некаторых выпадках студэнт часта пачынае адказ з вялікіх уводзінаў, жадаючы паказаць сваю эрудыцыю, а часам за гэтымі уводзінамі

валняючую ацэнку экзаменатара, калі заслужыў яе. Многія выкладчыкі праводзяць экзамен у форме свабоднага субседавання. Пытанні білета служаць у даным выпадку тэмамі гутаркі. Такая форма правядзення экзамена стварае атмасферу давер'я і ўзаемаразумення паміж экзаменатарам і студэнтам, яна дазваляе выявіць ступень падрыхтаванасці і інтарэс да навукі, вызначыць веданне спецыяльнай літаратуры.

Ацэнка ведаў студэнта павінна быць аб'ектыўнай, яна ў значнай меры вызначае якасць рыхтуемых спецыялістаў.

Створаная ў нашай краіне сістэма падрыхтоўкі кадры задавальняе патрэбнасці камуністычнага будаўніцтва. У прамове на Усеагульным злёце студэнтаў Генеральны сакратар ЦК КПСС Л. І. Брэжнеў адзначыў, што навукова-тэхнічны прагрэс, павышэнне патрабаванняў да якасці падрыхтоўкі спецыялістаў, вылучае новыя задачы, звязаныя з удасканаленнем вышэйшай адукацыі. Добрыя вынікі экзаменацыйнай сесіі будуць дастойным адказам на клопаты партыі і ўрада аб савецкіх студэнтах.

В. ДАЛГАРУКАУ,
начальнік вучэбнага аддзела.

ПАДМУРАК

ПОСПЕХУ

Праз некалькі дзён пачнецца гарачая пара для ўсіх студэнтаў універсітэта — зімовая экзаменацыйная сесія. Асабліва адказнай будзе яна для першакурснікаў, бо ўдалы старт немалаважны для паспяховага фінішу на апошнім курсе.

Добра разумеючы гэта, камітэт камсамола гістарычнага факультэта яшчэ з пачатку навучальнага года накіраваў работу вучэбнага сектара на аказанне дапамо-

гі першакурсніку ў падрыхтоўцы да лекцый, практычных і семінарскіх заняткаў. Было праведзена некалькі гутарак на тэмы: «Як працаваць з кнігай», «Твой рабочы дзень» і іншыя. Іх вялі выдатнікі вучобы II—V курсаў В. Андруховіч, Л. Абарына, А. Шышкевіч, І. Салаўёва, Л. Пятручым, М. Руновіч.

На занятках школы камсамольскага актыву рэгулярна разглядаліся справы першакурснікаў: як

яны наведваюць лекцыі, рыхтуюцца да семінараў па замежных мовах, палеаграфіі, гісторыі КПСС. Свае парады давалі і выкладчыкі Л. Л. Міхайлоўская, Г. Я. Прахараў, Л. К. Хурсін, М. В. Жарноў.

Многія першакурснікі сталі членамі СНТ. Іх навуковая дзейнасць спрыяе глыбокаму вывучэнню праграмных дысцыплін, рыхтуе да працы над курсавымі работамі.

Так, мэтанакіравана і дзейсна вядзе работу ў гэтым напрамку камітэт камсамола гістфака. Такое меркаванне мае добрую падставу. У мінулым годзе амаль усе першакурснікі здалі зімовую сесію толькі на добра і выдатна. А на першым курсе гістарычнага аддзялення 11 студэнтаў і ў летнюю сесію паназалі толькі выдатныя вынікі.

С. ЛІСОУСКІ,
студэнт.

НА СТАРЦЕ ЭКЗАМЕНАЦЫЙНАЯ СЕСІЯ.

ШАНЦУЕ ПРАЦАВІТЫМ

— Ну, як пытае? А які настроі? Што папалася?

Гэту скарагаворку можна пачуць ля дзвярэй аўдыторыі з надпісам «Ціх! Ідзе залік». Так, Сесія ўжо пераступіла парог студэнцкіх аўдыторый.

Што і казаць, кожны студэнт ведае, чаго каштуе сесія. І хоць некаторыя лічаць, што атрымаць добрую ці дрэнную адзнаку на экзамене — справа выпадку, але ўсё ж ведаюць, падрыхтоўка адзінаццаці галоўнага ролі.

Спытаемся, што на конт гэтага думаюць выкладчыкі.

— Цяпер у мяне практычныя заняткі ў 4-й групе III курса радыёфізікі, — гаворыць выкладчык І. С. Сягло. — Што можна сказаць? Стараюцца. Вось, напрыклад, Жук.

Лабуню, Натасон ні разу не прапусцілі заняткі, сістэматычна рыхтуюцца, таму і адказы ўпэўненыя, змястоўныя. Парынаў, Вераб'ёў, Шукель не прысутнічалі ні на адной лекцыі. Вядома, што само па сабе нікога не прыйдзе, а авалодаць электрадынамікай не так лёгка, таму я не зусім упэўнены, што гэтыя студэнты атрымаюць залік.

Адна справа — калі чалавек не жадае вучыцца, другая — калі не атрымліваецца. Што ж робіць камітэт камсамола, каб дапамагчы студэнтам у падрыхтоўцы да сесіі?

— У інтэрнаце ствараюцца падрыхтоўчыя групы, — расказвае сакратар камітэта камсамола фізфака Генадзь Стакроцкі. — лепшыя студэнты дапамагаюць адстаючым. Камітэт сочыць за рабо-

тай акадэмічных сектараў курсаў, груп. На апошнім пасяджэнні камітэта камсамола сваю справаздачу аб гатоўнасці да сесіі давалі трэція курсы. Справы ў іх, на мой погляд, нядрэнныя.

Словы Генадзя пацвярджае Валя Сямкіна. Яна займаецца ў 4-й групе III курса.

— Першы залік здалі паспяхова. Шчасліўчыкаў, атрымліваюць выдатна, многа: Шафарэнка, Бабінец, Смятаннікаў, Нямаковіч, Сыркін, Дашыненка, Пархоўчанка і іншыя.

Выкладчык жа лічыць, што залог гэтага поспеху — у сістэматычнай падрыхтоўцы. Гэта не сакрэт. І таму, пакуль яшчэ ёсць час, трэба спяшацца на вярстаць упушчанае, каб не сказаць тады: «Не шанцавала».

А. БЯЛЬКО.

Заняткі па замежных мовах са студэнтамі фізфака праводзіць загадчык лінгафоннай лабараторыі В. ЛІТВІН.

3 ДАПАМОГАЙ ТЭХНІКІ

3 сакавіка гэтага года на філалагічным факультэце пачала працаваць вучэбная лінгафонная лабараторыя. Студэнты-філолагі, для якіх веданне замежных моў асабліва важна, атрымалі магчымасць для пільнай самастойнай практычнай работы. Праслухоўванне тэкстаў праводзіцца па пяці раздзелных каналах адначасова, хоць, у выпадку неабходнасці, колькасць іх можа быць даведзена да дзесяці. Ужо зараз ёсць багатая фанатэка па англійскай, нямецкай, французскай і іспанскай мовах, ёсць пачатковы курс польскай мовы. Да пачатку другога вучэбнага семестра плануецца ўвесці курсы чэшскай і балгарскай моў. Акрамя таго, лабараторыя можа быць выкарыстана пры выбучэнні фанетычных курсаў рускай і беларускай мовы, дыялектаў, і ўжо зараз праводзіцца вялікая работа па расшыфроўцы фальклорных тэкстаў кафедрамі рускай савецкай літаратуры і беларускай літаратуры.

Лабараторыя аказвае дапамогу грамадскім арганізацыям у правядзенні тэматычных вечароў, такіх, як речар, прысвечаны Парыж-

скай Камуне, юбілею М. Багдановіча і многіх іншых, да якіх рыхтаваліся спецыяльныя запісы.

З мэтай лепшага авалодання замежнымі мовамі выкарыстоўваецца і кіно. У лабараторыі ёсць ужо кінаўстаноўка «Украіна», у бліжэйшы час пачнецца паказ спецыяльных вучэбных фільмаў.

Наладжана сувязь лабараторыі са студыйй запісу Мінскага інстытута замежных моў, адкуль атрымана вялікая колькасць вучэбных курсаў. Многія тэксты нацытаных выкладчыкамі кафедр замежных моў.

Магчымасці лабараторыі вельмі вялікія — адначасова ў ёй могуць займацца 44 чалавекі. Аднак у сувязі з тым, што ў лабараторыі толькі адна штатная адзінка, нельга прадоўжыць час яе работы. Ужо цяпер у лабараторыі эпизадычна займаюцца студэнты вячэрняга аддзялення і заочнага факультэта, аспіранты, спартысменкі, але магчымасцей для сістэматычных заняткаў яны пакуль не маюць.

Студэнты рэгулярна, а некаторыя штодзённа, наведваюць лабараторыю. Думаецца, што пры такім забеспячэнні заняткаў выпускнікі філфака будуць валодаць замежнымі мовамі на належным узроўні.

В. ЛІТВІНКА,
загадчык лінгафоннай лабараторыі.

Студэнты філфака ў час праслухоўвання курсаў замежнай мовы.

Фота Д. Чаховіча.

ДАРУЧЭННЕ—У КОЖНАГА

Камсамольская арганізацыя супрацоўнікаў фізфака налічвае амаль 300 чалавек у 8 групах. І раней асноўная ўвага звярталася на дзейнасць гэтых груп увогуле, але маля ўвагі ўдзялялася асабістаму ўкладу кожнага камсамольца ў грамадскія справы. Часта гэта прыводзіла да таго, што актыў працаваў, а асноўная маса камсамольцаў толькі на словах удзельнічала ў справах групы. Пасля пастановы ЦК ВЛКСМ аб Ленінскім заліку, дзе і была звернута асаблівая ўвага на асабістую дзейнасць кожнага камсамольца, кожны член нашай арганізацыі прадумаў свой індывідуальны план актыўнага ўдзелу ў грамадскіх справах. Так, камсамольцы кафедры тэарэтычнай фізікі ўзялі абавязальства прачытаць папулярныя лекцыі для школьнікаў г. Мінска і Мінскай вобласці па некаторых актуальных пытаннях фізікі і аб універсітэце, а таксама праводзіць заняткі ў школе юных фізікаў і г. д. На іншых кафедрах камсамольцы абавязаліся сістэматычна

ЛЕНІНСКІ ЗАЛІК

на працаваць са студэнтамі. На кафедры оптыкі і спектраскапіі, напрыклад, арганізуюцца з гэтай мэтай аптычныя гурткі, а на кафедры цвёрдага цела — семінары для студэнтаў малодшых курсаў. Акрамя таго, усе камсамольцы прынялі абавязальства па павышэнню свайго ідэйна-палітычнага і прафесійна-нальнага ўзроўню: наведваць філасофскія семінары, знаёміцца з навішай тэхнікай, публікаваць артыкулы і г. д.

Для таго, каб дзейнасць камсамольцаў праходзіла на высокім узроўні, каб лепш вызначыць, хто ідзе ўперадзе, а хто адстае, на агульным камсамольскім сходзе супрацоўнікаў фізфака было вырашана правесці спаборніцтва паміж групамі. Сярод тых пунктаў, па якіх будзе ацэньвацца работа групы, ёсць і пытанні арганізацыйнай згуртаванасці калектыву, сумесны ўдзел у мерапрыемствах факультэта, ідэйна-палітычнай і патрыятычнай работа і многія іншыя па-

лажэнні, без якіх немагчыма камсамольскае жыццё.

Першыя крокі наша спаборніцтва ўжо зрабіла, і адразу высветлілася, хто працуе сур'ёзна, а хто падыходзіць да справы фармальна або ўвогуле «не раскачаўся». Так, нядаўна быў праведзены конкурс на лепшую наценгазету. Першае месца прысуджана газеце камсамольскай групы кафедры радыёфізікі і электронікі ЗВЧ, другое — кафедры лаўправаднікоў, трэцяе — кафедры цвёрдага цела. Гэтыя газеты атрымаліся змястоўнымі і цікавымі і з задавальненнем усімі чыталіся. Але знайшліся групы, якія не выпусцілі нават і лістка, не гаворачы ўжо аб газеце. Гэта перш за ўсё адносіцца да камсамольцаў кафедры агульнай фізікі, якія выбралі адказнага за друк і на гэтым супакоіліся.

Цяпер у камсамольцаў адна задача — рашэнні падмацоўваць канкрэтнымі справамі. Толькі тады наша работа будзе паспраўднана змястоўнай і дзейснай.

А. КІРЫЛЕНКА.

КОНКУРС НА ЛЕПШУЮ ГРУПУ

Мэта і задачы

Конкурс на лепшую студэнцкую групу праводзіцца пад дэвізам «Вучыцца, працаваць і жыць па-камуністычнаму». Асноўная мэта конкурсу — выхаванне ў студэнтаў сумленнасці, творчых адносін да вучобы, згуртавання калектываў студэнцкіх груп на аснове выканання маральнага кодэксу будаўніка камунізму.

Задачы конкурсу — павышэнне ўзроўню ведаў шляхам арганізацыі сістэматычнай, самастойнай творчай работы і шырокага ўдзелу ў навуковых даследаваннях, актыўнае прыцягненне студэнтаў ва ўсе формы грамадска-палітычнага і спартыўнага жыцця універсітэта, павышэнне культурнага ўзроўню студэнтаў, арганізацыя змястоўнага, цікавага адпачынку і паліпшэнне быту студэнтаў.

Парадак правядзення конкурсу

Конкурс паміж групамі праводзіцца ў два этапы з падвышэннем вынікаў па кожнаму з іх.

Устанаўліваюцца наступныя тэрміны падвышэння вынікаў: вынікі першага этапу (з 1 верасня 1971 года па 1 сакавіка 1972 года) падвышэння з 1 па 15 сакавіка 1972 года. Вынікі другога этапу (з 1 сакавіка

У ГОНАР XV З'ЕЗДА ВЦСПС І 50-ГОДДЗЯ СССР

ПАЛАЖЭННЕ

1972 года па 1 верасня 1972 года) падвышэння з 15 верасня па 1 кастрычніка 1972 года.

Для падвышэння вынікаў на кожным факультэце ствараецца конкурсная камісія ў складзе: членаў прафбюро і камітэта камсамола, прадстаўнікоў дэканата і вучэбных груп.

Прадстаўленне лепшых груп (па адной ад кожнага факультэта) з'яўляецца конкурснай камісіяй факультэта з улікам рашэння вучэбных камісій.

У складзе конкурснай камісіі ўніверсітэта ўваходзяць: члены прафкома і камітэта камсамола, а таксама прадстаўнікі факультэцкіх конкурсных камісій. Конкурсная камісія ўніверсітэта вызначае лепшую групу па выніках двух этапаў.

Выніковыя паказчыкі

Для вызначэння лепшай вучэбна-вытворчай групы ўлічваюцца: паспяховасць, дысцыпліна, навукова-даследчая работа, удзел у грамадскім жыцці, спорце, працоўным семестры.

1. Паспяховасць

Выводзіцца сярэдні бал, атрыманы студэнтамі групы на

экзаменах. Для гэтага суміру-на рашэнні камісіі. уся першыя экзаменацыйныя адзнакі (адзнакі пераздачы экзаменаў не ўлічваюцца). Гэтая сума дзеліцца на колькасць студэнтаў у групе. (Выдатна — 5 балаў, добра — 4 балы, здавальняюча — 3 балы, незадавальняюча — 0 балаў).

2. Навуковая работа

Даследчая работа I катэгорыі — 5 балаў, II — 4 балы, III — 3 балы; удзел у рэспубліканскіх і ўніверсітэцкіх конкурсах — 1 бал; 100-працэнтны ўдзел студэнтаў групы ў СНТ — 3 балы.

Суміруюцца ўсе балы і дзеліцца на колькасць студэнтаў у групе.

3. Грамадская работа

100-працэнтна студэнтаў удзельнічаюць у грамадскай рабоце — 5 балаў; X працэнтаў — адпаведна колькасць балаў. Лічыцца, што студэнт займаецца грамадскай работай, калі ён: а) удзельнічае ў грамадскіх студэнцкіх органах курса, факультэта, універсітэта і г. д.; б) сістэматычна выконвае грамадскія даручэнні. Іншыя віды грамадскай работы ўлічваюцца

экзаменах. Для гэтага суміру-на рашэнні камісіі.

4. Спорт

Студэнт, які выступае за універсітэт у адным з відаў спорту, атрымлівае 3 балы, за факультэт — 2 балы. Прымаюцца ў залік не больш чым два віды спорту. Сума атрыманых балаў дзеліцца на колькасць студэнтаў у групе.

5. Мастацкая самадзейнасць

Студэнт, які ўдзельнічае ў мастацкай самадзейнасці універсітэта, атрымлівае 3 балы, у мастацкай самадзейнасці факультэта — 2 балы. Сума балаў дзеліцца на колькасць студэнтаў у групе.

6. Студэнцкія працоўныя рух

Члену студэнцкага будаўнічага атрада за ўдзел у працоўным семестры — 3 балы. Сума балаў дзеліцца на колькасць студэнтаў у групе.

Пры падвышэнні вынікаў на лепшую вучэбную групу камісія ўлічвае працоўную дысцыпліну як важнейшы фактар паспяховасці і актыўнасці.

Узнагарода пераможцаў конкурсу

Па выніках конкурсу вызначаюцца тры лепшыя групы уні-

версітэта асобна на гуманітарных і прыродазнаўчых факультэтах. Для гэтага суміруюцца ўсе балы, якія набраны студэнтамі па пунктах 1—6 на двух этапах конкурсу.

Пры прыкладнай роўнасці паказчыкаў рашаючую ролю ў вызначэнні пераможцаў адгравывае паспяховасць.

Групы, якія зоймуць прызавыя месцы, узнагароджваюцца: I месца — паездка па месцах, звязаных з жыццём і дзейнасцю У. І. Леніна.

II месца — турысцкая паездка ў Брэсцкую вярэсць і Белаежскую пушчу.

Групы, заняўшыя III месца, узнагароджваюцца граматамі рэктарата, прафкома, камітэта камсамола, пераходным вымпелам.

У прафком прадстаўляюцца наступныя матэрыялы аб лепшай групе:

1. Характарыстыка, завераная дэканам факультэта, старшынёй прафбюро і сакратаром камітэта камсамола.

2. Веды паспяховасці студэнтаў.

3. Дакументы аб удзеле студэнтаў у навуковай рабоце, грамадскім жыцці, спорце, мастацкай самадзейнасці і працоўным семестры (персанальна аб кожным студэнце).

ПРАФКОМ
КАМІТЭТ КАМСАМОЛА

АПОШНІ ЗВАНOK

Як заўсёды, звоніць званок, які многа разоў гучыў на працягу пяці год. Але ў гэтым ужо былі іншыя тэмы. Калі ўпершыню ён быў няёмкай ханамэтрыстам, то цяпер ён хвалюецца, бо гучыць аб апошніх занятках.

Вось апошнія заняткі. Але незвычайныя як для студэнтаў, так і для выкладчыкаў філасофскага аддзялення, якія сабраліся, каб правесці сваявольнае, будучыя філасофы. Незвычайныя таму, што на гэты раз ролі выкладчыкаў выстуляюць студэнты-выпускнікі. Невялікае тэатра-заванне, прадстаўленне, адрыхтанне імі, расказала аб жыцці групы працягу пяці год, аб жудзе, аб выкладчыцкім і студэнцкім шчыра дзялялі прафесарам, выкладчыкам філасофскага факультэта, якія далі ім ве-

ды, навучылі працаваць. Яны абяцалі, што не толькі студэнты будучы ганарыцца сваімі настаўнікамі, але і настаўнікі будучы ганарыцца вучнямі. Гэта будзе самы каштоўны падарунак. А пакуль падарунак дарогім настаўнікам былі кветкі.

З пажаданнямі на дарогі выступілі загадчык кафедры гісторыі філасофіі і логікі доктар філасофскіх навук член-карэспандэнт АН БССР, заслужаны дзеяч навукі БССР Іван Мікалаевіч Лушчыцкі, студэнты-філасофы малодшых курсаў, выпускнікі мінулага года, пажадаўшыя творчых поспехаў, выдатнай здачы экзаменаў і абароны дыпломных работ.

...Гучыць апошні званок, адкрываючы новы этап у жыцці філасофаў-выпускнікоў.

А. ЗЛОТНІКАЎ.

ДА 70-ГОДДЗЯ З ДНЯ НАРАДЖЭННЯ А. А. ФАДЗЕЕВА

ТАЛЕНТ ВЫСОКАГА ГАРТУ

НАШ
КАЛЯНДАР

Адным з заснавальнікаў савецкай літаратуры быў А. А. Фадзееў.

Жыццё пісьменніка, які і яго творчасць, арганічнымі, непарушнымі сувязямі звязана з дзейнасцю Камуністычнай партыі і барацьбой за рэвалюцыю.

Як і іншыя савецкія пісьменнікі старэйшага пакалення, Фадзееў быў удзельнікам грамадзянскай вайны. Член партыі з 1918 года, ён быў актыўным падпольшчыкам, партызанам, ваяваў супраць белагвардзейцаў і інтэрвентаў на Далёкім Усходзе, выконваў даручэнні С. Лазо. Пісьменнік належаў да ліку тых, чыю біяграфію можна назваць «звычайнай біяграфіяй у незвычайны час». Ён прайшоў шлях ад радавога чырвонаармейца да камісара брыгады, 20-гадовым юнаком Фадзееў быў ужо выбран дэлегатам X з'езда партыі, а пасля ранняга пры падаўленні Кранштацкага мяцяжу пе-

райшоў на партыйную работу.

Мастацкія творы пісьменніка былі па сутнасці літаратурным працягам яго рэвалюцыйнай барацьбы, толькі іншай зброяй. Раман «Разгром» увайшоў у скарбонку савецкай літаратуры побач з творамі Фурманова, Серафімовіча, Шалахава. Ён прынёс Фадзееву шырокую папулярнасць. Раман быў напісан у рэчышчы тых патрабаванняў, якія стаялі перад літаратурай і былі сфармуляваны ў наступленні пісьменніка той пары: «Сапраўды мы павінны ўсё, што мы робім, пранізаць самымі глыбейшымі ідэямі нашага часу». «Разгром» — важная заваёва літаратуры сацыялістычнага рэалізму.

Напісан на матэрыялах падзей грамадзянскай вайны на Далёкім Усходзе таксама раман «Апошні з удзега», які ўключыў у сябе ідэі, наваенныя эпохай.

Стварыўшы шырокую карціну жыцця прадстаўнікоў розных класаў і сацыяльных слаёў, пісьменнік сцвярджае заканамернасць перамогі рэвалюцыі і неабходнасць сацыялізму.

Заўсёды ідучы ў ногу з часам, Фадзееў быў актыўным удзельнікам Вялікай Айчыннай вайны і па гарах слядах стварыў лепшы раман таго часу «Маладая гвардыя», які ўвайшоў у залаты фонд савецкай літаратуры.

Савецкі народ святая згоўвае памяць аб краснадонцах. Наша моладзь бачыць у іх узор патрыятычнага служэння Радзіме, выхоўваецца на іх прыкладзе. І ў гэтым вялікая заслуга Фадзеева, стварыўшага пэтычны помнік юным героям. Ідэйная сіла і прывабнасць гэтай кнігі заключаюцца ў тым, што, насуперак трагічнаму сюжэту, кніга атрымалася аптымістычнай, таму што паказала маральную

перамогу савецкіх людзей — носьбітаў ідэалаў узвышанага і цудоўнага.

Выступаючы на XX з'ездзе КПСС, Шалахаў сказаў аб Фадзееве: «Бадай, як ніхто з нас — прэзікаў, Фадзееў аалолае цудоўнай асаблівацю глыбока і ўзвышана пісаць аб моладзі, і ў «Маладой гвардыі» ў поўную меру раскрылася гэтая рыса яго вялікага таленту».

Вялікі грамадскі дзеяч, Фадзееў на працягу некалькіх год узначальваў Саюз савецкіх пісьменнікаў, быў актыўным удзельнікам міжнароднага руху барацьбы за мір, праславіўся сваімі публіцыстычнымі выступленнямі. Пісьменнік-камуніст, Фадзееў увайшоў у сямейнасць мільёнаў савецкіх чытачоў як палымны патрыёт сацыялістычнай Радзімы.

Н. РАМАШКА,
дацэнт кафедры рускай савецкай літаратуры.

ВЯЛІКАЯ папулярнасцю на біяграфічным факультэце насяняцца «Vita». Неаднарадова яна прызнавалася лепшай на агульнаўніверсітэцкіх аглядах, была пераможцай агульнаўніверсітэцкага конкурсу нацыянальных газет вун.

Якім жа чынам з году год у калектыве рэдакцыі аказваюцца людзі, якія працаваць з гаворкамі і паспяхова вырашаюць складаныя задачы насянячага друку? Гэтае пытанне мы задалі членам рэдакцыі газеты студэнтам Тані Злотнік

папаўняюць наш актыў. Так было ў гэтым годзе з Таняй Дзярабінай і Таняй Смірновай, якія цяпер удзельнічаюць у выпуску кожнага нумару. Канешне, і мы самі павінны працаваць цікава, каб захапіць і іншых.

На пытанне, як плануецца работа рэдакцыі, адказвае Люда Міціна:

— «Vita» выходзіць штомесячна, і мы стараемся, каб кожны яе нумар быў спланаваным за гадзі, і гэта нам удаецца. У кожным нумары ў нас ёсць асноўная тэма — ёй і прысвячаецца выпуск. Членам рэдакцыі

паспрачаемся, «Творчасць біёлагаў», «Сесія, сесія...» Ставляцца на старонках газеты і некаторыя праблемы, выклікаючыя спрэчкі, такія, як «Аб праблемах падпрэчкі», «Як павінен весці сябе студэнт». Дыскусіі па гэтых пытаннях вядуць і самі студэнты, і выкладчыкі. У газеце часта ідзе размова аб жыцці студэнтаў у нашай краіне і за рубяжом. Вялікую ўвагу ўдзяляем прафесійнальнай арыентацыі. Так, напрыклад, у нас адкрыта пастаянная рубрыка «Знаёмцеся, прафесар», дзе кожны ўноў прыбыўшы на факультэт выкладчык расказвае аб сваім шляху ў навук, аб рабоце, аб сваіх метадах.

Часта ў газеце выступаюць былыя студэнты. Яны пішуць аб самастойных кроках, захапленнях, планах. Ёсць у нас і пастаянная рубрыка «Нашы выпускнікі».

Для таго, каб газета больш поўна адлюстроўвала інтарэсы студэнтаў, мы распаўсюдзілі анкету з пытаннямі аб тым, якой бы хацелі бачыць біяграфію газеты. Некаторыя пажадання і адказы былі ўлічаны пры выпуску наступных нумароў.

Рэдакцыя стараецца шукаць новыя шляхі для паляпшэння зместу і знешняга выгляду газеты — уводзяцца новыя рубрыкі, шырока пачалі прымяняць каларовыя фатаграфіі. Клапоцімся аб пашырэнні аўтарскага актыву.

У заключэнне хочацца адзначыць, што на біяфаку закладзены добрыя традыцыі насянячага прэсы і што «Vita» займае трывалае месца сярод лідэраў факультэцкіх газет універсітэта.

С. ПЯТКОЎСКІ.

ВЕЛЬМІ ПАТРЭБНЫ КУРС

У пастанове ЦК КПСС і Савета Міністраў СССР ад 3 верасня 1966 года «Аб мерах па паляпшэнню падрыхтоўкі спецыялістаў і ўдасканаленню кіраўніцтва вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыяй у краіне» гаворыцца аб тым, што ўсе спецыялісты, якія заканчваюць вышэйшую і сярэднюю спецыяльную навуковую ўстанову, павінны валодаць арганізатарскімі навыкамі, умением працаваць з людзьмі. У прамове Л. І. Брэжнева на Усеагульным злёце студэнтаў таксама падкрэслівалася неабходнасць добра падрыхтоўкі ў вун не толькі спецыялістаў, але і арганізатараў.

Сапраўды, куды б ні быў накіраван малады спецыяліст, ён усюды сустрэнецца з пытаннямі кіравання дзейнасцю людзей, узаемаадносін кіраўніка і супрацоўнікаў, прымяненнем розных

мер уздзеяння і г. д. Большасць студэнтаў па заканчэнні навукальнай установы абавязкова будзе ўзначальваць хоць бы невялікі на першы час калектыв. У якасці кіраўніка выпускніку давядзецца кіраваць дзеяннямі іншых асоб, арганізоўваць іх сумесную працу, уплываць на ўдзельнікаў працоўнага працэсу. А гэта не лёгкая справа, і таму ёй неабходна вучыцца.

Нават калі малады спецыяліст адразу не становіцца кіраўніком (а выконвае толькі спецыяльную тэхнічную работу), веданне асноўных палажэнняў арганізатарскай работы дараможа яму хутчэй адаптавацца ў калектыве, правільна асацыяваць, зразумець управленчыя адносіны. Немалаважны і такі момант: адсутнасць элементарных ведаў у галіне ўпраўленняй справы нярэдка стрымлівае рост ма-

ладых кадраў, вылучэнне іх на кіруючыя пасады. Усё гэта разам узятая і дазваляе, па наш погляд, ставіць пытанне аб увядзенні спецыяльнага курса «Асновы навукі кіравання» на ўсіх факультэтах універсітэта.

У нас ужо ёсць двухгадовая практыка выкладання спецыяльнага курса «Асновы навукі кіравання» на юрыдычным факультэце. Яна паказвае, што студэнты з цікавасцю адносяцца да вывучэння ўпраўленчай справы, займаюцца гэтымі праблемамі і ў навуковым гуртку.

Такога роду спецыяльны чытаюцца ў радзе вун СССР і ў многіх замежных краінах.

Відавочная карысць, несумненна, паслужыць добрай рэкамендацыяй да ўкаранення новага курса.

П. ЕУДАКІМАЎ,
дацэнт.

КАЛЕКТЫЎНАЯ
ЗАЦІКАЎЛЕНАСЦЬ

ВОПЫТАМ ДЗЕЛЯЦА ВІТАЎЦЫ

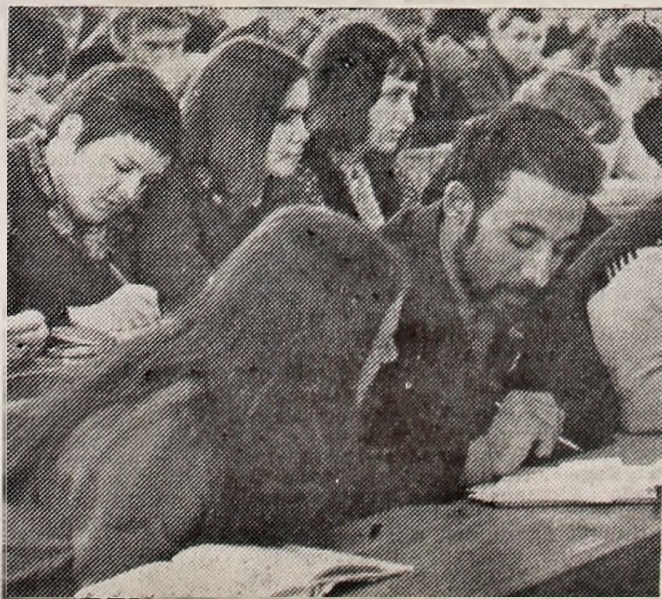
Людзе Міцінай і адказаму рэдактару газеты «Vita» кандыдату біяграфічных навук Івану Іванавічу Даўгалевічу.

— Кожны год да нас прыходзяць новыя рэдактары. — расказвае Таня Злотнік. — Але на працягу года адбываецца, і можна так сказаць, «фільтрацыя», і застаюцца студэнты, якіх захапіла праца ў рэдакцыі, якіх цікавіць і прыцягвае радасць пасля выпуску кожнага новага нумару. На старонках гэтай газеты вядзецца размова і аб «мёртвых душах» — аб тых студэнтах, якіх ніяк не ўдаецца расшаваліць, захапіць нашай работай. А яна на самай справе захапляючая, і напэўна таму да нас часта прыязджаюць студэнты самі і

задоўга да выхаду газеты даюцца заданні падрыхтаваць патрэбныя матэрыялы, узяць інтэрв'ю, фотакарэспандэнтам Тані Кавальчук і Сашу Яроміну — зрабіць здымкі па канкрэтнай тэматыцы. Таму калі мы прыступаем да састаўлення нумару, усе матэрыялы ў нас ужо пад рукой. Акрамя таго, у нас заўсёды ствараецца некаторы запас матэрыялаў, што таксама выручае.

А аб тым, якія задачы ставіць рэдакцыя і як яна іх вырашае, гаворыць адказны рэдактар Іван Іванавіч Даўгалевіч:

— Перш за ўсё мы стараемся адлюстроўваць жыццё факультэта. Размова аб нашых буднях вядзецца пад такімі рубрыкамі, як «Пагаворым—

Лекцыя па асновах навукі кіравання ў студэнтаў юрфака.

Фота Д. ЧАХОВІЧА.

ЗАЎЖДЫ ГАТОВЫ

Добра працуе камітэт ДТСААФ юрыдычнага факультэта. Многія студэнты і выкладчыкі займаюцца ў стралковай, мота- і радыёсекцыях. Студэнты Фінагенава, Залеўскі, Гразеў з'яўляюцца членамі зборнай БДУ па радыёспорту. Яны неаднаразова станавіліся прызёрамі першынства горада Мінска.

У мінулым навучальным годзе на факультэце прачытана 18 лекцый на ваенна-патрыятычныя тэмы. Неаднаразова сустракаліся студэнты з вэтэранамі вайны, рабілі экскурсіі ў Хатынь, на Курган Славы.

Пад кіраўніцтвам старшыні камітэта ДТСААФ студэнта III курса Валерыя

Гляка на факультэце зроблены два стэнды, якія адлюстроўваюць работу камітэта.

3 лістапада пачала працаваць стралковая секцыя. На першых занятках студэнты пазнаёміліся з тэхнікай бяспекі, канструкцыямі дробнакалібернай вінтоўкі і пісталета. Кіруе гэтай секцыяй студэнт III курса Анатоль Раеўскі.

Члены ДТСААФ добра разумеюць задачы, якія стаяць перад імі, і робяць усё, каб быць гатовымі ў любую хвіліну стаць абаронцамі сваёй сацыялістычнай Радзімы.

У. КУПРЫЕНКА,
студэнт.

УСЕ МЫ ВЫЙШЛІ З «МАЛАДОСЦІ»

Нядаўна ў клубе Саюза пісьменнікаў БССР адбыўся творчы вечар

часопіса «Малодосць». У зале сабраліся тыя, хто прайшоў школу «Малодосці». Ішла цікавая размова пра сучасную беларускую літаратуру. Малады крытык Варлен Бечык ахарактарызаваў творчасць беларускай паэзіі Веры Вярбы. Паэтэса прачытала новыя вершы, урыўкі з новай паэмы «Каліна».

Змястоўным было вы-
жадана зрабіць дзеянне
нацыяналізму і маскі. Ле-
пшыя з іх будуць адзна-
чаны ў час конкурсу
празамі.

ступленне мастацтвазнаў-
цы, тэатральнага дзеяча
Я. С. Рамановіча, які рас-
казаў пра свайго сябра і
папечніка паэта, вучо-
нага, грамадскага дзеяча
Андрэя Александровіча.

У заключэнне вечара
спявачка Раіса Бамбала з
самадзейнага калектыву
Палаца прафсаюзаў вы-
канала беларускія песні.
М. ВЯРГЕЙЧЫК,
студэнт.

ДА ВЕДАМА ВЫКЛАДЧЫКАЎ І СУПРАЦОЎНІКАЎ БДУ

2 студзеня 1972 года ў 11 гадзін адбудзецца навагодні дзіцячы ра-
нішнік. Каб ён прай-
шоў весела і цікава, па-

Рыхтуйце нацыяны,
маскі і выступленні ма-
ленькіх артыстаў!

МЯСЦКОМ.

ЁСЦЬ ЖАДАННЕ — БУДЗЕ ЎМЕННЕ

Кожны з нас не раз і не два чуў, як уздыхаюць і абураліся дарослыя, гавораць аб сваіх дзеях: «Мы ў іх узросце, ой, колькі паспелі! А яны?..».

І нібы ў адказ на гэтыя словы сотні, тысячы студэнцкіх атрадаў раз'язджаюцца ва ўсе канцы нашай краіны: у Сібір і ў Казахстан, у Карэлю і на Далёкі Усход. Усюды патрэбны іх моцныя рукі і малады зазор.

Упершыню ў гэтым годзе на будоўлях краіны працавалі байцы СБА самага маладога факультэта — прыкладной матэматыкі. З 250 нястомных рабят і дзяўчат, якім было суджана залажыць адну з першых традыцый факультэта, сфарміравалася 10 атрадаў.

Спачатку не хапала многага і, бадай, самага галоўнага — вопыту, ведаў, загартоўкі. Але

не было ні аднаго абыякава да выконваемай работы. Рабятамі асвоена капіталаўкладання на суму 400 тысяч рублёў. Прычым прыкладна палова з іх была асвоена «дзявочымі» атрадамі, лепшыя з якіх — «Расінка» (камандзір Андруховіч, камісар Яфанава) даказаў, што «слабы» пол не такі ўжо і слабы.

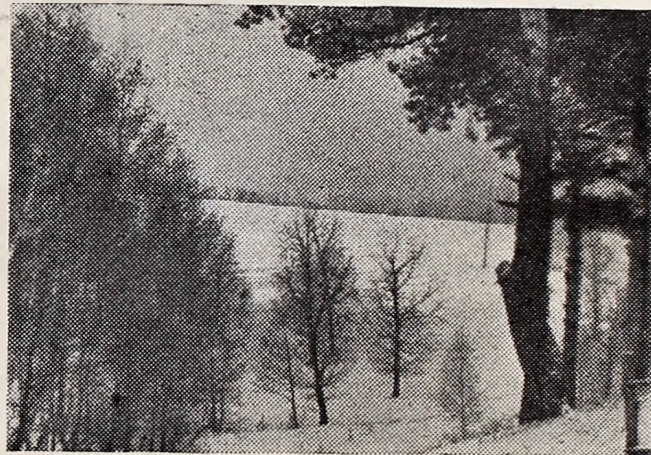
Аднак самі рабаты лічаць, што не гэта самае галоўнае і важнае. Ёсць цудоўная народная прымаўка: «Хто з дому не выходзіць, нічога не прыносіць у дом». Што ж прынеслі ў свой дом, на факультэт, байцы СБА?

— Напэўна, тое, што дружбай завесца. Бо нішто так не згуртоўвае людзей, як імкненне да адной мэты і рабочыя мазалі на руках, — так лічаць многія, а не толькі М. Фядзена, які сказаў аб гэтым.

Мінула ўжо нямала часу пасля заканчэння працоўнага семестра. Цяпер усіх байцоў студэнцкіх будаўнічых атрадаў хвалюць зусім іншае: лекцыі, семінары, спецкурсы, падрыхтоўка да сесіі, і за ўсім неадкладнымі справамі няма часу аддацца ўспамінам. Аднак вечар студэнцкіх будаўнічых атрадаў прыцягнуў ўсёагульную ўвагу. І гучаў на ім звыклі смех, зноў паўтараліся спрэчкі на тэму «Чый атрад лепшы?» І з зайдзрасцю глядзелі на ўсё гэта тыя, хто не быў з рабятамі. Глядзелі і, напэўна, думалі, што ў будучым годзе акажуча ў страй байцоў новых атрадаў.

Т. ТАРЛЕЦКАЯ.

НА ЗДЫМКУ: успамінамі аб студэнцкім працоўным леце дзеліцца студэнт IV курса ФПМ Чыганаў Дант.

ЗІМОВЫЯ ДАЛІ.

Фотазцюд М. ДАРОЖНАГА.

АБАВЯЗАНА ВЕДАЦЬ КОЖНЫ

Многа было напісана аб вайнаўчаснай пешаходнай дарожна-транспартнай здарэннях. Практыка паказвае, што большасць гараджан не ўяўляюць сабе небяспекі парушэння правіл вулічнага руху, цям'яна разбіраюцца сутнасці гэтых правіл. Толькі за 11 месяцаў сёлета года на вуліцы горада адбыліся 574 дарожна-транспартныя здарэнні, пры якіх 44 чалавекі загінулі і 557 атрымала цялесныя пашкоджанні. Больш 65 працэнтаў вайнаўчаснай здарэнняў — пешаходны.

З мэтай паляпшэння дысцыпліны пешаходаў у г. Мінску ўводзіцца паўсямяснае вывучэнне правіл пешаходнага руху. Прэзідыум Беларускай рэспубліканскага савета прафсаюзаў прыняў гэтым пытанню спецыяльную пастанову, якой абавязваў ФЗМ прапрыетарыяў, устаноў, арганізацый уводзіць вывучэнне правіл вулічнага руху ў калектывы працоўных і асабліва ў дзецьмі рабочых і служачых па метадыцы, зацверджанай МУС БССР. Кіраўнікі прафсаюзнай арганізацый пры дапамозе партыйных і камсомольскіх арганізацый павінны падабраць на месцы аўтэнтычнага, асабліва вядомых правіл руху з якімі работнікі РАМ, ГАІ правядуць па прабле прапрыетарыяў спецыяльныя заняткі.

Неабходна абсталяваць на прапрыетарыяў ва ўстановах куткі для руху, прапагандаваць правіл руху ў сценым друку.

А. НІЗОВКІН,
інструктар ГАІ УУС
Мінгарвыканкома

Рэдактар
А. А. НІКОЛЕНКА

УМОВЫ ШТОГАДОВАГА УСЕСАЮЗНАГА КОНКУРСУ

НА ЛЕПШЫЯ НАВУКОВА-ПАПУЛЯРНЫЯ ТВОРЫ (КНІГІ, БРАШУРЫ)

РАЗДЗЕЛ I

1. На Усесаюзны конкурс могуць быць прынятыя кнігі і брашур першага выдання або перапрацаваных і дапоўненых выданняў, якія адпавядаюць асноўным патрабаванням тэматыкі і зместу навукова-папулярнай літаратуры: масавасці і даходлівасці ў спалучэнні са строгацю і глыбінёй выкладання актуальнага навукова-матэрыяла.

2. На Усесаюзны конкурс прымаюцца кнігі і брашур (у тым ліку вучэбныя дапаможнікі для слухачоў народных універсітэтаў і навукова-папулярныя выданні, ілюстраваныя дыяпазітывамі, дыяфільмамі і іншымі сродкамі нагляднасці), выдадзеныя ў Савецкім Саюзе на працягу аднаго календарнага, 1971 года, якія маюць на тытульным лісце, пераплёце або вокладцы гэтую дату.

3. Права вылучэння навукова-папулярнай літаратуры на Усесаюзны конкурс прадстаўляеца ўсім арганізацыям таварыства «Веды», асобным аўтарам — членам таварыства «Веды», выдавецтвам і іншым дзяржаўным і грамадскім арганізацыям СССР.

Колькасць выданняў, вылучаных на конкурс, не абмяжоўваецца.

РАЗДЗЕЛ II

Устаўляюцца наступныя парадкі прадстаўлення на конкурс кніг і брашур:

1. Аўтары — члены таварыства «Веды», якія жадаюць прыняць удзел ва Усесаюзным конкурсе на лепшыя творы навукова-папулярнай літаратуры, накіроўваюць кнігу або брашуру, адпавядаючую патрабаванням дадзеных «Умоў», у мясцовую арганізацыю таварыства «Веды», якая са сваім заключэннем і даведкай прадстаўляе

яе ў праўленне таварыства «Веды» саюзнай рэспублікі.

2. Выдавецтва, а таксама іншыя ўстановы і арганізацыі саюзнага значэння накіроўваюць літаратуру непасрэдна ў журы Усесаюзнага конкурсу.

3. Выдавецтва (у тым ліку рэспубліканскія (АССР), краёвыя і абласныя), а таксама іншыя ўстановы і арганізацыі рэспубліканскага падпарадкавання прадстаўляюць літаратуру ў праўленні таварыстваў «Веды» саюзных рэспублік.

4. Выдавецтва, а таксама іншыя ўстановы і арганізацыі г. Масквы накіроўваюць літаратуру ў праўленне Маскоўскай гарадской арганізацыі таварыства «Веды» РСФСР.

5. Пры вылучэнні на Усесаюзны конкурс кніг і брашур, выдадзеных на нацыянальных мовах, павінны быць прыкладзены пераклад на рускую мову; пры адсутнасці перакладу, акрамя дадатку, указаных у пунцце 1 гэтага раздзела, неабходна прадставіць (на рускай мове): разгорнутую анатацыю, два водзвывы спецыялістаў, якія маюць вучоўны ступень або званне, і (пры наяўнасці) водзвывы, апублікаваныя ў друку.

6. Рашэнне аб вылучэнні кнігі, брашур на Усесаюзны конкурс прымаецца праўленнем таварыства «Веды» саюзнай рэспублікі па рэкамендацыі адпаведнага навукова-метадычнага савета.

7. Тэрмін прадстаўлення матэрыялаў на конкурс бягучага года ў праўленні таварыстваў «Веды» саюзных рэспублік — да 10 студзеня наступнага года. Усе матэрыялы накіроўваюцца ў журы Усесаюзнага конкурсу да 10 сакавіка.

8. Кнігі, брашур прадстаўляюцца на конкурс у двух энзэмплярах і пасылаюцца па адрасу: Масква, Цэнтр, праязд Сярова, д. 4. Праўленне Усесаюзнага таварыства «Веды». Пры адпраўцы поштай трэба ўказаць: «На Усесаюзны конкурс».

Кнігі і брашур, прысланыя на Усесаюзны конкурс навукова-папулярнай літаратуры, назад не вяртаюцца.

РАЗДЗЕЛ III

1. Паступіўшыя на конкурс кнігі і брашур ацэньваюцца па ўсіх элементах навукова-папулярнай літаратуры:

— прастата і даступнасць выкладання праблем сучаснай навукі, якая садзейнічае фарміраванню навуковага светапогляду, павышэнню адукацыйнасці і культуры савецкага чалавека;

— аператыўнасць у асвятленні важнейшых падзей у жыцці краіны, своечасовае азнамяленне чытачоў з навішкамі дасягненнямі навукі, тэхнікі, культуры.

Заўвагі: пры ўсіх роўных умовах перавага аддаецца:

а) актуальным па тэме і зместу выданням;

б) ілюстраваным выданням, які дазваляе чытачам глыбей засвоіць матэрыял;

в) літаратуры, выпушчанай масавым тыражом.

2. Лепшым навукова-папулярным кнігам і брашурам прысуджаюцца дыпломы і грашовыя прэміі, якімі ўзнагароджваюцца аўтары:

а) П. А. НАВУКОВА-ПАПУЛЯРНАЯ КНІЖЕ: 8 дыпламаў I ступені з грашовай прэміяй па 300 рублёў (у тым ліку 3 — аўтарам вучэбных дапаможнікаў для народных універсітэтаў); 13 дыпламаў II ступені з грашовай прэміяй па 200 рублёў (у тым ліку 5 — аўтарам вучэбных дапаможнікаў для народных універсітэтаў); 42 асабчывальныя дыпломы (у тым ліку 12 — аўтарам вучэбных дапаможнікаў для народных універсітэтаў);

б) П. А. НАВУКОВА-ПАПУЛЯРНЫХ БРАШУРАХ: 10 дыпламаў I ступені з грашовай прэміяй па 200 рублёў (у тым ліку 2 — аўтарам вучэбных дапаможнікаў для народных універсітэтаў і брашур з ілюстраваным матэрыялам); 15 дыпламаў II ступені з грашовай прэміяй па 150 рублёў (у тым ліку 3 — аўтарам вучэбных дапаможнікаў для народных універсітэтаў і брашур з ілюстраваным матэрыялам); 68 асабчывальныя дыпломы (у тым ліку 8 — аўтарам ву-

чэбных дапаможнікаў для народных універсітэтаў і брашур з ілюстраваным матэрыялам).

Заахвочвальны дыплом прысуджаецца кнігам і брашурам, не ўвайшоўшым у лік лепшых, але атрымаўшым добрую ацэнку журы конкурсу.

РАЗДЗЕЛ IV

1. Разгляд прадстаўленых на конкурс кніг і брашур ускладаецца на журы Усесаюзнага конкурсу, якое складаецца са спецыялістаў — вучоных, пісьменнікаў, журналістаў, працоўных у цэнтры і на перыферыі.

2. Папярэдні разгляд прадстаўленай на конкурс навукова-папулярнай літаратуры праводзіцца ў навукова-метадычных саветах пры праўленні Усесаюзнага таварыства «Веды». Заключэнні па разгледжаных работах навукова-метадычны саветы прадстаўляюць журы не пазней 10 мая.

3. Зацвярджэнне рэкамендуемых навукова-метадычных саветаў і разгледжаных журы конкурсу лепшых навукова-папулярных твораў праводзіцца на пленарным пасяджэнні журы Усесаюзнага конкурсу тайным галасаваннем.

4. Рашэнне журы конкурсу прадстаўляецца на зацвярджэнне Прэзідыума праўлення Усесаюзнага таварыства «Веды» да 1 ліпеня кожнага года.

5. Вынікі конкурсу аб'яўляюцца ў гадавіну стварэння Усесаюзнага таварыства «Веды» — 7 ліпеня.

6. Кансультацыі і тлумачэнні па конкурсу можна атрымаць у рэфэрэнтаў навукова-метадычных саветаў пры праўленні Усесаюзнага таварыства «Веды», а таксама непасрэдна ў журы конкурсу і конкурсных камісіях на месцах.